

הקבוצה למאבק בתאונות בניין ותעשייה

3/4/2023

י"ב בניסן, ה'תשפ"ג

לכבוד

יו"ר ועדת האתיקה של הכנסת, חה"כ ינון אזולאי

שלום רב,

הנדון: קובלנה לוועדת האתיקה בעניינו של חבר הכנסת ממלא מקום יו"ר הכנסת ניסים ואטורי

בחדשות ערוץ 12 נחשף בשבוע האחרון שח"כ מר ניסים ואטורי, המשמש גם כסגן יו"ר הכנסת, עשה שימוש בלתי חוקי לכאורה ברישיונו כקבלן לעבודות הנדסה בנאיות. בעקבות הפרסומים, הרינו לפנות אל ועדת האתיקה בקובלנה זו לפי סעיף 1 לנוהל אתיקה לכללי הכנסת (קובלנות) שבתקנון הכנסת, ולבקש את התערבותה ובדיקתה את הנושא, על מנת לשמור על כבודה של הכנסת, למנוע פגיעה באמון הציבור ולשדר מסר ברור על חשיבות השמירה על חיי אדם ועמידה בהוראות הדין, כדלקמן:

1. על פי הפרסום, שמו של ח"כ ואטורי כקבלן מתנוסס על השלט מחוץ לפרויקט בנייה ברחוב בזל 21 בתל אביב, בצירוף מספר הרישיון שלו וכתובתו, בעוד שנציג החברה שמבצעת את העבודות במקום, עדכן כי לצורך הפרויקט, הוא "שכר" את רישיון הקבלן מחבר הכנסת תמורת תשלום, מכיוון שאין בידו רישיון מתאים. לאור החשדות בנושא, ביום 28.3.2023 רשם הקבלנים הוציא צו הפסקת עבודה לפרויקט.
2. על פי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט-1969 ותקנותיו, אין לבצע עבודות בנייה בהיקף של מעל 100,550 ש"ח על ידי מי שאינו בעל רישיון בהתאם לחוק רישום קבלנים. ביצוע עבודות הנדסה בנאיות בלי רישיון מהווה עבירה פלילית, והשכרת רישיון לחברה שאינה עומדת בתנאי הרישום, כל שכן בלא אישור רשם הקבלנים, הינה אסורה על פי דין ומהווה הונאה.
3. ודוק. ענף הבנייה רווי בתאונות עבודה ובפגיעות בנפש. רק מתחילת שנת 2023 נהרגו 13 עובדים בענף הבנייה, והכף עוד נטויה. פעמים רבות העבודה באתרי בנייה מתנהלת בניגוד לדין, תוך הפרת כללי הבטיחות. כך למשל, בינואר האחרון נהרג יוסף מרעי טרדה, בן 24 בירושלים, באתר בנייה לא מוסדר שהעבודות בו לא דווחו למינהל הבטיחות ולכן האתר לא היה מפוקח. הונאת רישיון מהווה פגם חמור אף יותר מכיוון שהיא יוצרת חזות של תקינות האתר ורשויות האכיפה מגלות אוזלת יד באיתור הונאות אלו והענשת הגורמים האחראים להן. לאור זאת, לא ניתן לדעת ברגע נתון כמה מהאתרים שנחזים להיות תקינים ובביצוע גורמים מורשים על פי דין – למעשה אינם כאלו.
4. עבודה בלתי מוסדרת ובלתי מקצועית באתרי הבנייה הפכה למגפה של ממש. אך מעבר לכך שמדובר בסכנה אמיתית ומידית לשלומם של העובדים באתר הבנייה, בניה המתבצעת באופן לא מוסדר או מקצועי עלולה להוות סכנת חיים גם לציבור ולמתגוררים במבנה בתום הבניה, לרבות בולענים, לפגיעה בתשתיות חשמל, לניקוז בלתי מקצועי אשר עלול לגרום הצפות ואסונות בתנאי אקלים קיצוני ועוד.
5. לאור זאת, משקבע המחוקק את חובת הרישוי וייחוד התואר הרי שהשכרת הרישיון לגורמים לא מורשים תמורת בצע כסף מהווה לא רק הפרה קשה של החוק ושל עקרונות יושר ומוסר, אלא מעמידה את העובדים ואת הציבור בכללותו בסכנה ברורה לחייהם.
6. כללי האתיקה של חברי הכנסת מחייבים את חברי הכנסת לקיים את דיני המדינה ואת עקרון שלטון החוק (סעיף 1א(3) לכללי האתיקה שבתקנון הכנסת); הכללים דורשים מחברי הכנסת לנהוג בדרך ההולמת את מעמדם ולטפח את אמון הציבור בכנסת (סעיף 1א(4) לכללי האתיקה); כמו כן הם מחויבים לשמש דוגמה אישית להתנהגות ראויה (סעיף 1א(5)). על פי סעיף 6(ז) לתקנון הכנסת, ח"כ ואטורי עשוי לקבל לידיו כסגן את כל החובות או הסמכויות הנתונות ליו"ר הכנסת, בהעדרו של יו"ר הכנסת.

הקבוצה למאבק בתאונות בניין ותעשייה

7. התנהגות לכאורה שאינה עולה בקנה אחד עם החוק ושיש בה כדי לסכן את שלום העובדים והציבור הרחב אינה תואמת את כללי האתיקה המינימליים המצופים מנבחרי הציבור, כל שכן למי שמכהן גם כסגן יו"ר הכנסת.

8. הנושא הוא בבחינת קל וחומר כאשר מדובר במגפה שגרמה למותם של למעלה מ-30 עובדים בענף הבנייה רק בשנת 2022. כנסת ישראל לא צריכה לתת יד להתנהלות שיש בה לכאורה הפרה של הדין, אמות המוסר, ואשר מנציחה את ההפקרות שקיימת באתרי הבנייה ותורמת לריבוי תאונות העבודה.

אשר על כן ולאור הפרשה אשר אינה הולמת את מעמדו של חבר כנסת ובעיקר של סגן יו"ר הכנסת, אנו מגישים קובלנה זו ומבקשים מועדת האתיקה לחקור את הנושא, ובהתאם לממצאים לשקול מתן המלצה על השעיית כהונתו של חבר הכנסת מתפקידו כסגן יו"ר ועדת הכנסת, עד לבירור הפרשה, וכן לנקוט בכל הצעדים המחויבים בנושא, כדי להמחיש לציבור את חשיבותם של חיי אדם ושל עקרונות הזהירות המונעת.

בכבוד רב,

עו"ד דיאנה בארון,	עו"ד מיכל תגיר,	ד"ר הדס תגרי,	עו"ד איה ברטנשטין,
מנהלת מדיניות ציבורית, קו לעובד	הקליניקה לזכויות עובדים אוני ת"א	מנהלת הקבוצה למאבק בתאונות בניין ותעשייה	מען – ארגון עובדים

מצורפים בזאת קישורים לפרסומים בנושא :

<https://www.themarker.com/realestate/2023-03-27/ty-article/.premium/00000187-2220-d4ca-afff-33287fca0000>

<https://nadlan.walla.co.il/item/3568926>

<https://rotter.net/forum/scoops1/787677.shtml>

https://www.mako.co.il/news-politics/2023_q1/Article-e2ad03116aa0781026.htm